

УДК 338.439:631.16:351

JEL Classification: Q18, H23, O13

DOI: 10.31713/ve1202611

Мельник В. І.¹

доктор економічних наук, професор

ORCID ID: 0000-0002-8587-1192

E-mail: melnyk.vc@gmail.com, v.melnik@wunu.edu.ua

Погріщук Б. В.¹

доктор економічних наук, професор

ORCID ID: 0000-0001-6974-1083

E-mail: o.pohrischuk@wunu.edu.ua

Проць А. О.²

здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня

ORCID ID: 0009-0005-5063-2828

E-mail: protсандiy@gmail.com

¹Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету, м. Вінниця, Україна

²Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА: НАПРЯМИ ТА ІНДИКАТОРИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

У статті обґрунтовано організаційні засади державної підтримки сільськогосподарського виробництва на основі формування системи індикаторів результативності державного впливу. Державна підтримка сільськогосподарського виробництва розглядається як визначальний чинник забезпечення продовольчої безпеки України. Встановлено, що державний вплив у сільськогосподарському виробництві реалізується через фінансово-економічні, інституційні, правові та організаційні механізми, а оцінювання його результативності повинно базуватися на системі індикаторів, що відображають досягнення стратегічних цілей аграрної політики. Визначено та обґрунтовано напрями державної підтримки сільськогосподарського виробництва; інструментальні механізми реалізації, індикатори оцінювання та очікувані соціально-економічні й екологічні ефекти впливу державної підтримки сільськогосподарського виробництва на результативність аграрного сектору.

Ключові слова: державне регулювання; аграрний сектор; ефективність; індикатори; результативність; сільське господарство; інфраструктура; екологізація; продовольча безпека.

Актуальність теми. Сільськогосподарське виробництво має стратегічне значення для економіки, оскільки забезпечує продовольчу безпеку держави, створює експортний потенціал і впливає на розвиток сільських територій. В умовах трансформаційних процесів та зовнішніх викликів зростає роль державного впливу на аграрний сектор. Водночас ефективність такого впливу значною мірою залежить від наявності об'єктивних та комплексних індикаторів його результативності.

У сучасних умовах розвитку аграрного сектору загострюється проблема підвищення дієвості державної підтримки сільськогосподарського виробництва. Фрагментарність застосування фінансових, екологічних, технологічних і соціальних інструментів зумовлює обмежений вплив на результати функціонування галузі та не дозволяє повною мірою реалізувати її потенціал. Відсутність цілісного та скоординованого підходу до формування механізмів підтримки стримує досягнення ефекту, необхідного для зростання ефективності виробництва, підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору та гарантування належного рівня продовольчої безпеки держави в умовах сучасних викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання державного регулювання та підтримки виробничих процесів розглядали у своїх працях: Амонс С. Е., Бабич М. М., Гончаренко І. В., Дмитрик В. О., Ігнатенко В. В., Ключник А. В., Красняк О. П., Сіренко Н. М., Утенкова К. О., Фурман І. В. Дослідники акцентували увагу на необхідності формування ефективної системи державної підтримки, основна увага приділяється впливу інституційних механізмів, а також оцінці сталого розвитку аграрного сектору. Проте існує потреба у систематизації індикаторів, які дозволяють оцінити результативність державного впливу комплексно, з урахуванням сучасних викликів та загроз. Утенкова К. О. дослідила проблеми забезпечення належного рівня державної підтримки аграрного сектору у контексті зміцнення його економічної безпеки, зазначивши: «Основою розвитку сільськогосподарського виробництва в сучасних економічних реаліях повинно стати розвинене інституційне середовище, здатне формувати умови для активізації інвестиційно-інноваційних та інтеграційних процесів» [1]. Ігнатенко В. В. [2]. розглянуто складові інституційного забезпечення механізмів державної підтримки розвитку аграрного сектору та запропоновано методи підтримки процесів державного регулювання розвитку аграрного сектору, що

активізує отримання позитивного ефекту Як зазначає Бабич М. М.: «Розв'язання проблеми продовольчої безпеки в Україні потребує переходу до соціально орієнтованої моделі економічного розвитку, у межах якої ключовим пріоритетом є забезпечення економічного зростання через справедливі механізми перерозподілу доходів» [3]. Такий підхід сприяє розширенню внутрішнього ринку, активізації створення робочих місць, підвищенню рівня оплати праці та відновленню купівельної спроможності населення, зокрема тих соціальних груп, для яких мінімальна заробітна плата виступає базовим орієнтиром доходів. Фурман І. В. та Дмитрик В. О. [4]. здійснили аналіз державного регулювання та підтримки фермерських господарств та запропонували заходи з розвитку державної підтримки фермерства щодо збільшення обсягів виробництва аграрної продукції для забезпечення продовольчої безпеки держави та зменшення залежності від імпорту.

Метою дослідження є обґрунтування організаційних засад державної підтримки сільськогосподарського виробництва на основі формування системи індикаторів результативності державного впливу. Завдання дослідження включають: визначення та обґрунтування напрямів державної підтримки сільськогосподарського виробництва, інструментального механізму реалізації, індикаторів оцінювання та очікуваних соціально-економічних й екологічних ефектів впливу державної підтримки сільськогосподарського виробництва на результативність аграрного сектору.

Виклад основного матеріалу. Основи державної політики щодо стимулювання виробництва та забезпечення продовольчої безпеки населення визначаються Законом України «Про засади державної аграрної політики та державної політики сільського розвитку» [5], сферою дії якого є відносини, пов'язані з формуванням і реалізацією державної аграрної політики та державної політики сільського розвитку. «Продовольча безпека – захищеність життєвих інтересів людини, яка виражається у гарантуванні державою безперешкодного економічного доступу людини до продуктів харчування з метою підтримання її звичайної життєвої діяльності» [5]. Продовольча безпека держави характеризується здатністю національної економіки забезпечувати населення якісними та доступними продуктами харчування у достатній кількості. У цьому контексті сільськогосподарське виробництво є стратегічною галуззю, що

визначає рівень самозабезпечення країни продовольством. «Однією з ключових зовнішніх загроз для економічної безпеки аграрного сектору є неефективний механізм державної підтримки аграрного виробництва, який, по суті, повинен пом'якшити наслідки нееквівалентності товарообміну сільського господарства з іншими галузями економіки» [1, С. 153].

Держава має гарантувати стабільний доступ населення до безпечних і якісних харчових продуктів у достатніх обсягах, що має забезпечуватися через формування та реалізацію довгострокової, збалансованої політики продовольчої безпеки. «Для практичної реалізації такої політики дуже важливо мобілізувати громадян на всіх рівнях, щоб поряд із політичними рішеннями влади була забезпечена реальна участь усього суспільства» [3].

Ефективність державного регулювання аграрного сектору залежить не лише від інституційних механізмів, а й від рівня залученості суспільства до їх реалізації. Водночас поєднання антикризових та стратегічних інструментів потребує активної громадської участі для забезпечення їх практичної дієвості та адаптивності в умовах сучасних викликів.

В умовах воєнного стану державна підтримка аграрного сектору набуває антикризового характеру. Вона включає компенсацію втрат, відновлення виробничого потенціалу, забезпечення доступу до матеріально-технічних ресурсів, а також підтримку експорту аграрної продукції. «Сформована станом на початок 2026 року система інструментів державного регулювання аграрного сектору являє собою комплексний механізм, який поєднує антикризові заходи воєнного часу зі стратегічними програмами розвитку» [6, С. 24].

Державна підтримка аграрного сектору реалізується через систему економічних, організаційних та правових інструментів. До основних форм підтримки належать бюджетні дотації, податкові пільги, кредитування на пільгових умовах, страхування аграрних ризиків, а також фінансування інноваційних проєктів.

У таблиці 1 представлено напрями державної підтримки сільськогосподарського виробництва, інструментальний механізм реалізації, індикатори оцінювання та очікувані соціально-економічні та екологічні ефекти впливу державної підтримки сільськогосподарського виробництва на результативність аграрного сектору.

Таблиця 1

Вплив державної підтримки сільськогосподарського виробництва на результативність аграрного сектору

Напрямок державної підтримки	Інструментальний механізм реалізації	Система індикаторів оцінювання	Очікувані соціально-економічні та екологічні ефекти
Фінансово-економічне стимулювання	Бюджетні дотації, цільові субсидії, пільгове кредитування, податкові преференції	Рівень рентабельності виробництва; обсяг капітальних інвестицій; доступність фінансових ресурсів	Активізація інвестиційної діяльності; підвищення економічної стійкості аграрних підприємств; зростання обсягів виробництва
Екологізація аграрного виробництва	Фінансування органічного виробництва, екологічні гранти, компенсація витрат на сертифікацію	Частка сертифікованих органічних угідь; рівень використання екологічно безпечних технологій; показники забруднення ґрунтів	Зниження антропогенного навантаження; відновлення природних ресурсів; підвищення екологічної якості продукції
Техніко-технологічна модернізація	Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки та обладнання; підтримка впровадження інновацій	Продуктивність праці; фондоозброєність; рівень технологічного оновлення	Підвищення ефективності виробництва; оптимізація витрат; впровадження ресурсощадних технологій
Розвиток виробничої та ринкової інфраструктури	Інвестування у логістичні центри, сховища, транспортні мережі, аграрні хаби	Рівень втрат продукції під час зберігання та транспортування; швидкість логістичних операцій; доступ до ринків збуту	Скорочення втрат продукції; підвищення якості зберігання; розширення ринкових можливостей виробників

продовження табл. 1

Підтримка малих форм господарювання	Державні програми підтримки фермерських господарств, кооперативів, сімейного агробізнесу	Частка малих і середніх виробників у структурі аграрного виробництва; рівень зайнятості у сільській місцевості; дохідність малих господарств	Диверсифікація аграрного виробництва; розвиток сільських територій; підвищення соціальної стабільності
-------------------------------------	--	--	--

Джерело: сформовано авторами на основі [1-10].

З метою підвищення якості визначення результативності державного впливу доцільно: забезпечити узгодженість індикаторів із стратегічними цілями розвитку аграрного сектору; впроваджувати цифрові системи моніторингу; адаптувати міжнародні методики оцінювання; враховувати регіональні особливості; забезпечити відкритість та доступність статистичних даних. Для комплексного аналізу доцільно використовувати інтегральний показник, який формується шляхом агрегування окремих індикаторів. Такий підхід дозволяє: порівнювати регіони за рівнем ефективності державної політики; виявляти дисбаланси у розвитку аграрного сектору; підвищувати якість стратегічного планування. Інтегральний показник може бути розрахований на основі нормалізованих значень індикаторів із застосуванням вагових коефіцієнтів, що відображають їх значущість.

Системний вплив державної підтримки сільськогосподарського виробництва на результативність аграрного сектору виявляється через комплексну взаємодію економічних, технологічних, екологічних і соціальних складових розвитку. Передусім, фінансово-економічне стимулювання виступає базовим елементом державного впливу, оскільки забезпечує доступ суб'єктів господарювання до необхідних ресурсів. Використання дотацій, субсидій і пільгового кредитування сприяє підвищенню рівня рентабельності та інвестиційної активності. Це, у свою чергу, створює передумови для розширення виробництва та підвищення фінансової стійкості аграрних підприємств. Водночас ефективність цього напрямку значною мірою залежить від прозорості механізмів розподілу фінансових ресурсів і їх цільового використання. «Магістральним елементом модернізації системи фінансово-

економічного стимулювання сільськогосподарського виробництва є також розширення спектра фінансово-кредитних інструментів підтримки виробників» [7, С. 171]. Інвестиційна підтримка сприяє модернізації виробництва, впровадженню сучасних технологій та підвищенню продуктивності праці. У свою чергу, інноваційний розвиток аграрного сектору забезпечує конкурентоспроможність продукції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Водночас існують проблеми, що знижують ефективність державної підтримки, зокрема недостатній рівень фінансування, нерівномірний розподіл ресурсів, бюрократичні бар'єри та обмежений доступ до програм підтримки для виробників.

Напрямок державної підтримки у сфері екологізації аграрного виробництва є стратегічно важливим для досягнення довгострокових ефектів. Зменшення негативного впливу на довкілля та клімат є одним із пріоритетів розвитку сільського господарства України, зумовленим євроінтеграційними процесами та посиленням кліматичної політики. У цьому контексті у 2024 році затверджено Стратегію розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року, спрямовану на забезпечення сталого розвитку [8]. Застосування грантових програм та компенсаційних механізмів стимулює впровадження органічного виробництва і екологічно безпечних технологій. Відповідні індикатори, зокрема частка органічних земель та рівень забруднення ґрунтів, відображають не лише стан навколишнього середовища, а й якість аграрної продукції, що впливає на підвищення конкурентоспроможності на внутрішніх і зовнішніх ринках. «В наш час сільське господарство стикається з величезними проблемами: воно має прогодувати населення світу, що швидко зростає (на даний час на планеті проживає біля 7 млрд людей, а до 2050 р. прогнозується, що їх буде біля 9 млрд) – і в той же час, як найкраще зберегти мізерні природні ресурси» [9].

Значною мірою на вирішення окреслених проблем може вплинути техніко-технологічна модернізація аграрного сектору, що реалізується через компенсацію вартості техніки та підтримку інновацій, має безпосередній вплив на продуктивність праці та ефективність використання ресурсів. Зростання рівня фондоозброєності та впровадження сучасних технологій забезпечують оптимізацію виробничих процесів і зниження витрат, що є критично важливим в умовах зростаючої конкуренції та

обмеженості ресурсів. Крім того, модернізація сприяє екологізації виробництва через впровадження ресурсоощадних та енергоефективних рішень.

Розвиток виробничої та ринкової інфраструктури створює необхідне середовище для ефективного функціонування аграрного сектору. «Процеси інфраструктурного забезпечення сільських територій загострюються, вони є недостатніми для відтворення українського села та сприятливого соціально-економічного розвитку» [10, С. 36].

Інвестиції у логістичні системи, зберігання та транспортування продукції дозволяють зменшити втрати на всіх етапах ланцюга доданої вартості. Водночас підвищується доступ виробників до ринків збуту, що позитивно впливає на їх доходи та стимулює подальший розвиток виробництва. Інфраструктурний компонент також має важливе значення для забезпечення продовольчої безпеки, оскільки сприяє стабільності постачання продукції. «Раціональне застосування інструментів процесів державної підтримки розвитку аграрного сектору дасть можливість отримати високої продуктивності в виробництві аграрного сектору, в результаті і конкурентоспроможності на внутрішньому і на зовнішньому ринках» [2, С. 104].

Особливу роль відіграє підтримка малих форм господарювання, яка забезпечує інклюзивність розвитку аграрного сектору. Реалізація спеціальних програм для фермерських господарств і кооперативів сприяє підвищенню рівня зайнятості у сільській місцевості та диверсифікації виробництва. Зростання частки малих виробників у структурі аграрного сектору підсилює його гнучкість і стійкість до зовнішніх шоків. Крім того, це створює передумови для соціально-економічного розвитку сільських територій. Державна підтримка таких виробників має бути спрямована на спрощення доступу до фінансових ресурсів, розвиток кооперації та інфраструктури.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Державна підтримка сільськогосподарського виробництва є визначальним чинником забезпечення продовольчої безпеки України. Ефективна реалізація державної політики у цій сфері сприяє стабільності аграрного виробництва, підвищенню його результативності та забезпеченню доступності продовольства для населення.

Ефективність державної підтримки сільськогосподарського виробництва доцільно здійснювати на основі аналізу економічної,

екологічної та соціальної складових. Комплексний підхід дозволяє визначити не лише рівень розвитку аграрного сектору, але й ступінь його впливу на продовольчу безпеку держави.

Система індикаторів результативності державного впливу у сільськогосподарському виробництві є важливим інструментом підвищення ефективності аграрної політики. Її формування має базуватися на комплексному підході, що поєднує економічні, соціальні та екологічні аспекти. Запровадження інтегральних показників дозволяє підвищити обґрунтованість управлінських рішень та забезпечити сталий розвиток аграрного сектору в довгостроковій перспективі.

Подальше вдосконалення механізмів державної підтримки має бути спрямоване на підвищення прозорості розподілу ресурсів, стимулювання інновацій, розвиток інфраструктури та підтримку малих і середніх агровиробників. Це дозволить зміцнити продовольчу безпеку держави та підвищити стійкість аграрного сектору до зовнішніх викликів.

1. Утенкова К. О. Державна підтримка аграрного сектору у контексті зміцнення його економічної безпеки. *Modern Economics*. 2021. № 26. С. 152–159. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V26\(2021\)-23](https://doi.org/10.31521/modecon.V26(2021)-23)
2. Ігнатенко В. В. Система інституційного забезпечення механізмів державної підтримки розвитку аграрного сектору. *Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. 2022. № 3 (77). С. 100–104. DOI: <https://doi.org/10.32840/1813-3401.2022.3.17>
3. Бабич М. М. Концептуальні основи державної політики України у сфері формування продовольчої безпеки в умовах євроінтеграції. *Економіка та суспільство*. 2022, (39). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-76>
4. Фурман І. В., Дмитрик В. О. Державне регулювання розвитку фермерських господарств в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2024, (63). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-25>
5. Про засади державної аграрної політики та державної політики сільського розвитку: Закон України від 24.06.2004 № 1877-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 29, ст. 232. Редакція від 01.01.2026, підстава – 3928-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15>
6. Ключник А. В., Гончаренко І. В., Сіренко Н. М. Державна підтримка фермерських господарств у формуванні економічної спроможності громад регіону. *Інвестиції: практика та досвід*. 2026. № 2. С. 20–27. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2026.2.20>
7. Заставний Ю. Б. Фінансово-економічне стимулювання розвитку органічного сільськогосподарського виробництва на рівні об'єднаних територіальних громад. *Економіка та держава*. 2021. № 4. С. 169–174. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.4.169>
8. Стратегія розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2024-%D1%80#Text>
9. Амонс С. Е., Красняк О. П. Екологізація аграрного виробництва як

основа формування системи продовольчої безпеки України. *Економіка та суспільство*, 2023, (47). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-41>
10. Ковальська Л. Л. Інфраструктурне забезпечення розвитку сільських територій. *Актуальні проблеми економіки*, 2022. № 8 (254). С. 33–38. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2022-1-254-33-38>

REFERENCES:

1. Utenkova K. (2021). Derzhavna pidtrymka ahrarynoho sektoru u konteksti zmitsnennya yoho ekonomichnoyi bezpeky [State Support for the Agricultural Sector in Terms of Strengthening its Economic Security]. *Modern Economics*, 26, 152–159. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V26\(2021\)-23](https://doi.org/10.31521/modecon.V26(2021)-23).
2. Ignatenko V. V. (2022). Systema instytutsiynoho zabezpechennya mekhanizmiv derzhavnoyi pidtrymky rozvytku ahrarynoho sektoru [System of institutional support of mechanisms of state support for the development of the agricultural sector]. *State and regions. Series: Public management and administration*, 2022, 3 (77). P. 100–104. DOI <https://doi.org/10.32840/1813-3401.2022.3.17>
3. Babych M. M. (2022). Kontseptual'ni osnovy derzhavnoyi polityky Ukrayiny u sferi formuvannya prodovol'choyi bezpeky v umovakh yevrointehratsiyi [Conceptual foundations of the state policy of Ukraine in the sphere of food security formation in the conditions of European integration]. *Economy and Society*, 2022, (39). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-76>
4. Furman I. V., Dmytryk V. O. (2024) State regulation of the development of farms under martial law. *Economy and Society*, (63). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-25>
5. Pro zasady derzhavnoyi ahrarynoyi polityky ta derzhavnoyi polityky sil'skoho rozvytku [On the principles of state agrarian policy and state rural development policy]. Law of Ukraine dated 24.06.2004 No. 1877-IV. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine, 2003, No. 29, p. 232. Edition dated 01.01.2026, basis - 3928-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15>
6. Klyuchnyk A. V., Goncharenko I. V., Sirenko N. M. (2026). Derzhavna pidtrymka fermers'kykh hospodarstv u formuvanni ekonomichnoyi spromozhnosti hromad rehionu. [State support for farms in the formation of the economic capacity of communities in the region]. *Investments: practice and experience*, 2. P. 20–27. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2026.2.20>
7. Zastavny Yu. B. (2021). Finansovo-ekonomichne stymulyuvannya rozvytku orhanichnoho sil'skohospodars'koho vyrobnytstva na rivni ob'yednanykh terytorial'nykh hromad [Financial and economic stimulation of the development of organic agricultural production at the level of united territorial communities]. *Economy and State*, 4. P. 169–174. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.4.169>
8. Stratehiya rozvytku sil'skoho hospodarstva ta sil's'kykh terytoriy v Ukrayini na period do 2030 roku. [Strategy for the Development of Agriculture and Rural Areas in Ukraine for the Period Until 2030]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2024-%D1%80#Text>
9. Amons S. E., Krasnyak O. P. (2023) Ekolohizatsiya ahrarynoho vyrobnytstva yak osnova formuvannya systemy prodovol'choyi bezpeky Ukrayiny [Greening of agricultural production as a basis for the formation of the food security system of Ukraine]. *Economy and Society*, 2023, (47). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-41>
10. Kovalska L. L. (2022). Infrastrukturne zabezpechennya rozvytku sil's'kykh terytoriy [Infrastructure support for

---

the development of rural areas] *Current problems of economy*, 8 (254). P. 33–38. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2022-1-254-33-38>

Melnyk V. I.¹

Doctor of Economic Sciences, Professor

ORCID ID: 0000-0002-8587-1192

E-mail: melnyk.vc@gmail.com, v.melnyk@wunu.edu.ua

Pohrishchuk B. V.¹

Doctor of Economic Sciences, Professor

ORCID ID: 0000-0001-6974-1083

E-mail: o.pohrishchuk@wunu.edu.ua

Prots A. O.²

Post-graduate student

ORCID ID: 0009-0005-5063-2828

E-mail: protsandiy@gmail.com

¹*Vinnitsia Educational and Scientific Institute of Economics West Ukrainian National University, Vinnitsia, Ukraine*

²*West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine*

STATE SUPPORT OF AGRICULTURAL PRODUCTION: DIRECTIONS AND PERFORMANCE INDICATORS

The article substantiates the organizational principles of state support for agricultural production based on the formation of a system of indicators of the effectiveness of state influence. State support for agricultural production is considered a determining factor in ensuring food security in Ukraine.

The purpose of the study is to substantiate the organizational principles of state support for agricultural production based on the formation of a system of indicators of the effectiveness of state influence.

It is established that state influence in agricultural production is implemented through financial and economic, institutional, legal and organizational mechanisms, and the assessment of its effectiveness should be based on a system of indicators that reflect the achievement of strategic goals of agrarian policy. The directions of state support for agricultural production are determined and substantiated; instrumental mechanisms for implementation, assessment indicators and expected socio-economic and environmental effects of the impact of state support for agricultural production on the effectiveness of the agricultural sector.

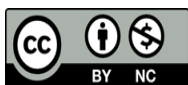
The generalization of the presented areas of state support indicates its key role in ensuring the effectiveness of the functioning of the agricultural

sector. It has been established that financial and economic instruments form the basic conditions for increasing investment activity and increasing the profitability of production. At the same time, the greening of agricultural activities contributes to reducing the negative impact on the environment and improving the quality of agricultural products. Technical and technological modernization ensures increased labor productivity and more efficient use of resource potential. Infrastructure development, in turn, minimizes product losses and expands producers' access to sales markets. Of particular importance is the support of small forms of management, which stimulates employment and the development of rural areas. The synergy of these areas forms a complex effect, which is manifested in increasing the competitiveness of the agricultural sector. As a result, this creates the prerequisites for achieving sustainable development and strengthening the food security of the state. It is concluded that the system of indicators of the effectiveness of state influence in agricultural production is an important tool for increasing the efficiency of agricultural policy. Its formation should be based on a comprehensive approach that combines economic, social and environmental aspects. The introduction of integrated indicators allows to increase the validity of management decisions and ensure sustainable development of the agricultural sector in the long term.

Keywords: state regulation; agricultural sector; efficiency; indicators; effectiveness; agriculture; infrastructure; greening; food security.

Отримано/Received: 18.02.2026
Прийнято до друку/Accepted: 23.02.2026
Опубліковано/Published: 27.03.2026

This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 License (<http://www.creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>), which permits use and distribution in any medium, provided the original work is properly cited and the use is non-commercial.